

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Marcinkowski
Sędziowie:	SSA Jacek Polański (spr.) SSA Anna Grabczyńska-Mikocka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Iwona Goślińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Barbary Jasińskiej

po rozpoznaniu w sprawie

D. S. (1) i P. S. (1)

oskarżonych z art.197 § 3 k.k. i art.157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

zażaleń wniesionych przez obrońców oskarżonych

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 9 lipca 2013 roku, sygn. akt III K 314/12

w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowanie

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k

postanawia

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2013 r. oskarżeni D. S. (1) i P. S. (1) zostali uznani za winnych czynu stanowiącego zbrodnię z art. 197 § 3 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za co wymierzono im kary po 3 lata pozbawienia wolności. W wyroku zaliczono oskarżonym na poczet kary okresy ich tymczasowego aresztowania w sprawie: oskarżonemu D. S. (1) od dnia 23 czerwca 2012 roku do dnia 9 lipca 2013 roku, zaś oskarżonemu P. S. (1) od dnia 23 czerwca 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku oraz do dnia 26 lutego 2013 roku do 9 lipca 2013 roku.

Postanowieniem z dnia 9 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy w Krakowie orzekł o stosowaniu w dalszym ciągu tymczasowego aresztowania wobec oskarżonych na okres 5 miesięcy, to jest do dnia 9 grudnia 2013 r.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd I instancji podkreślił, że nieprawomocny wyrok skazujący zastępuje wymóg określony w art. 249 § 1 k.p.k., to jest wykazuje istnienie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonych

przestępstwa. Sąd I instancji zaakcentował, że oskarżonym wymierzono kary po 3 lata pozbawienia wolności, a wymierzenie takich kar rodzi obawę bezprawnego utrudniania postępowania. W ocenie Sądu I instancji przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k. nie znosi okres stosowanego względem oskarżonego do tej pory tymczasowego aresztowania. O zasadności tego środka nie decyduje bowiem arytmetyczne wyliczenie, to jest odliczanie od okresu orzeczonej kary okresu tymczasowego aresztowania, ale okoliczności konkretnej sprawy. Art. 258 § 2 k.p.k. nie wprowadza wymogu uwzględniania dotychczasowego okresu stosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonych. Dodał Sąd I instancji, że art. 258 § 2 k.p.k. stwarza domniemanie, że wobec grożącej oskarżonym surowej kary mogą oni podejmować działania mające na celu zakłócanie prawidłowego toku postępowania i takie domniemanie zwalnia Sąd od wykazywania możliwych jego naruszeń w konkretnym układzie procesowym. Zwrócił nadto Sąd I instancji uwagę, że pokrzywdzona jest znana oskarżonym, a wobec ich postawy w toku postępowania mogą ono podjąć próbę, aby do niej dotrzeć w celu zmiany jej postawy procesowej.

Postanowienie to zaskarżyli obrońcy obu oskarżonych.

Obrońca oskarżonego P. S. (1) zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, a to art. 258 § 2 k.p.k. przez przyjęcie, że w stosunku do oskarżonego zachodzi przesłanka surowej kary, pomimo że oskarżony został nieprawomocnie skazany na karę 3 lat pozbawienia wolności, a w areszcie przebywa od ponad roku;
- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że orzeczona wobec oskarżonego kara pozbawienia wolności powoduje, iż może on podejmować działania zakłócające prawidłowy tok postępowania.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że w jego ocenie przy stosowaniu przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k. należy uwzględniać okres dotychczas stosowanego tymczasowego aresztowania oraz że nie ma podstaw, aby najsurowszy środek izolacyjny stosować jeszcze przez 5 miesięcy. Oskarżony nie utrudniał postępowania, ani on, ani jego rodzina nie próbowali kontaktować się z pokrzywdzoną; ma stałe miejsce zamieszkania, ma też możliwość przeprowadzania się, by nie mieszkać w pobliżu pokrzywdzonej; uprzednio karany był jedynie za przestępstwo polegające na wybiceniu okna, którym wyrządził szkodę w wysokości około 750 zł.

W związku z powyższym obrońca oskarżonego P. S. wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania, względnie rozważenie możliwości zastosowania łagodniejszego środka zapobiegawczego.

Obrońca oskarżonego D. S. (1) zarzucił obrazę przepisów postępowania, a to art. 258 § 2 k.p.k., w związku z czym wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k. nie można odrywać od ogólnej przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania, to jest istnienia potrzeby zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania. W ocenie obrońcy w niniejszej sprawie nie ma obawy wpływania na postępowanie, gdyż materiał dowodowy został zabezpieczony, a pokrzywdzona złożyła zeznania. Co więcej, rozmiar orzeczonej wobec skazanego kary i okres stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania powodują, że już za kilka miesięcy mógłby się on starać o warunkowe zwolnienie, w związku z czym nie można przyjąć, że stojące przed nim perspektywy są tego rodzaju, iż motywowałyby go do utrudniania prawomocnego zakończenia postępowania. Oskarżony ma stałe miejsce zamieszkania oraz małe dziecko, wobec którego jest zobowiązany alimentacyjnie.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Zażalenia są niezasadne.

Nieprawomocny wyrok skazujący zastępuje wymóg wykazywania dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonych zarzucanego im przestępstwa, w związku z czym nie budzi wątpliwości, że przesłanka dowodowa, o której mowa w art. 249 § 1 k.p.k. jest w niniejszej sprawie spełniona.

Zgodzić się należy z Sądem I instancji, że nadal istnieją podstawy do stosowania wobec oskarżonych tymczasowego aresztowania, gdyż tylko ten środek może zabezpieczyć prawidłowy tok dalszego postępowania. Nie mają przy tym racji obrońcy podnosząc, że przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k., która była podstawą szczególną przedłużenia tymczasowego aresztowania, już się zdezaktualizowała na skutek długości okresu stosowania wobec oskarżonych tymczasowego aresztowania, przekraczającego już 1 rok. Oczywiście, w orzecznictwie podkreśla się również, na co zwracają uwagę skarżący, że oceniając istnienie tej przesłanki należy od orzeczonej kary „odliczać” to, co oskarżony już odbył w ramach tymczasowego aresztowania i z tego punktu widzenia oskarżonym do odbycia pozostałoby mniej niż 3 lata pozbawienia wolności (zakładając, że obecny wyrok zostanie utrzymany w mocy). Zauważyć jednak należy, że art. 258 § 2 k.p.k. mówi o skazaniu na karę pozbawienia wolności „nie niższą niż 3 lata pozbawienia wolności”, nie zaś o karze pozostałej do odbycia. Dlatego też badając istnienie omawianej przesłanki nie można ograniczyć się do matematycznego określenia pozostałej (w obecnym stanie sprawy) do odbycia kary, lecz należy raczej badać, czy orzeczoną wyrokiem karę co najmniej 3 lat pozbawienia wolności nadal –pomimo okresu stosowania tymczasowego aresztowania - można postrzegać jako surową, a więc taką, która może motywować oskarżonego do podejmowania działań mających na celu utrudnianie postępowania. W niniejszej sprawie taka sytuacja niewątpliwie zachodzi. Kolejne dwa lata, które oskarżeni mogą spędzić w zakładzie karnym mogą postrzegać oni jako bardzo znaczną dolegliwość zwłaszcza, że prowadzą oni względnie uporządkowane życie i już dotychczasowe aresztowanie traktują jako znaczną uciążliwość. Jednocześnie oskarżeni negują swoje sprawstwo, co jest oczywiście ich prawem, znają miejsce zamieszkania pokrzywdzonej, a charakter niniejszej sprawy jest tego rodzaju, że wpłynięcie na treść zeznań pokrzywdzonej mogłoby przynieść im bardzo znaczne korzyści procesowe.

Reasumując, nie można zasadnie przyjąć, że wymierzona oskarżonym kara, nawet w kontekście dotychczasowego okresu stosowania tymczasowego aresztowania, nie ma dla nich charakteru surowej w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k. W ocenie Sądu Apelacyjnego nadal może ona motywować ich do bezprawnego wpływania na prawidłowy tok postępowania zwłaszcza, że taka ingerencja oskarżonych może jawić im się jako realna, skoro znają oni pokrzywdzoną.

Okoliczność, że do tej pory oskarżeni nie wpływali na jej zeznania nie ma znaczenia, skoro przecież będąc tymczasowo aresztowani możliwości takiej nie mieli.

Rozważania obrońcy oskarżonego D. S. (1) o możliwym warunkowym zwolnieniu uznać należy za wyłącznie hipotetyczne i jako takie pozostające bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Z wyżej wskazanych względów nadal możliwe i konieczne jest stosowanie tymczasowego aresztowania, gdyż tylko ten środek może w sposób prawidłowy zabezpieczyć dalsze postępowanie.

Okres, na który przedłużono tymczasowe aresztowanie nie jest nadmierny jeśli weźmie się pod uwagę typowy czas trwania postępowania międzyinstancyjnego.

Wobec oskarżonych nie zachodzą przesłanki z art. 259 k.p.k., które skutkowałyby koniecznością uchylecia tymczasowego aresztowania.

Skoro zaś obrońca oskarżonego D. S. powołał się na art. 5 Europejskiej Konwencji o Ochronie Prawa Człowieka i Podstawowych Wolności, to zauważyć należy, iż Sąd Najwyższy wyjaśnił w uzasadnieniu wyroku z dnia 2 marca 2006 r. sygn. akt II KK 466/04 (LEX nr 296147), że: „(...) zgodnie z orzecznictwem organów strasburskich pozbawienie wolności osoby skazanej w pierwszej instancji powinno być analizowane na podstawie art. 5 ust. 1 lit a. Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (dalej jako EKPCz), nie zaś na podstawie art. 5 ust. 1 pkt c EKPCz, również wówczas, gdy prawo krajowe uznaje je za tymczasowe aresztowanie (zob. np. orzeczenia cytowane przez M. A. Nowickiego: Europejska Konwencja Praw Człowieka. Wybór orzecznictwa, Warszawa 1999, s. 80) ze

względu na procedurę odwoławczą od wyroku skazującego (...). Oznacza to, że w świetle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka tymczasowe aresztowanie osoby skazanej nieprawomocnym wyrokiem skazującym nie jest już traktowane jako „aresztowanie w celu postawienia przed właściwym organem, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zagrożonego karą, lub, jeśli jest to konieczne, w celu zapobieżenia popełnieniu takiego czynu lub uniemożliwienia ucieczki po jego dokonaniu”, lecz jako „pozbawienie wolności w wyniku skazania przez właściwy sąd”.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.